

ENTREVISTA

Miquel Bauçà

Poeta

Miquel Bauçà em cita a les nou del matí en un bar cèntric de Barcelona. Facci fred, faci calor, Bauçà s'asseu invariablement a la terrassa, enmig d'un brogit eixordador. No he aconseguit mai convidar-lo a esmorzar, perquè sempre arribo quan ja ha pagat la primera consumició. Hem quedat per parlar de les converses que he transcrit per al suplement *Cultura* de l'AVUI... Abans de lliurar-les al diari, li he enviat una còpia de la transcripció, una transcripció una mica lliure, perquè em donés el seu permís, però Bauçà no s'hi acaba de veure reflectit. Li pregunto si ha llegit la ressenya enlluernada que ha fet al *Quadern d'El País* el crític Ponç Puigdevall o si ha vist com ha quedat l'especial que li va dedicar *La Vanguardia*, que incloïa una ressenya magnífica i una entrevista seva concedida a Julià Guillamon. Bauçà fa un gest eloqüent amb la mà, com si donés una plantofada a un castell de cartes. Li pregunto si vol que li enviï els retalls de diari.

-De cap manera.

-Per què?

-Perquè em faria perdre ben bé mig dia. Això és com si tu un dia et possessis una corbata i et vingués una cosina i et digués que no li agrada la corbata que portes. T'ho podries tirar a l'esquena perfectament, però arribaria el vespre i encara estaries donant voltes a la corbata i a la cosina aquella.

Bauçà em demana que l'acompanyi a l'editorial Empúries a recollir un taló. Ha rebut una notificació que ja pot cobrar pels drets d'un poema seu reproduït en no sap quina antologia...

-No recorda el nom de l'antòleg tampoc?

-No -contesta-. Em sona que era un nom americà...

Agafem un taxi fins a l'editorial i l'espero en un bar mentre ell va a recollir el taló. Quan torna descobrim que és el pagament pel poema recollit a *Tenebra Blanca*, l'antologia de poesia en prosa de Sam Abrams. Li pregunto si vol que n'hi faci arribar un exemplar i em diu que no.

-Té gaires llibres a casa?

-Molt pocs.

Miquel Bauçà fuma tabac negre. Demana una cervesa i un biquini. Mentre esmorzem, em demana que li enviï una transcripció íntegra de les cintes gravades amb totes les converses que vam tenir, que ell les acabarà d'editar.

-Quines cintes gravades?

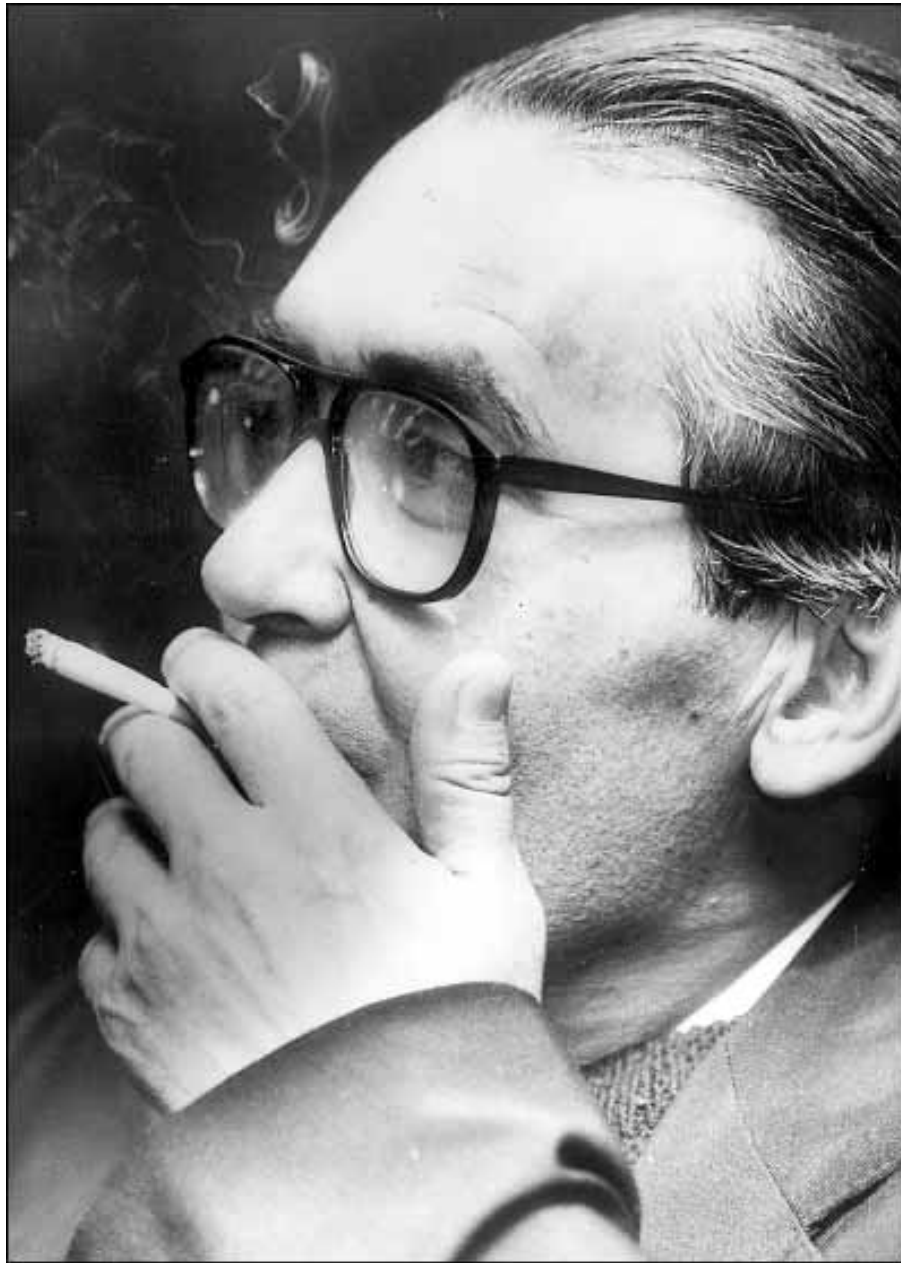
-li pregunto.

-Les gravacions que vas fer al bar Estudiantil. Hauries de demanar a una secretària que t'ajudi a transcriure les cintes...

Li explico que no tinc res gravat, que m'he limitat a prendre apunts després de cada esmorzar, que a més hauria estat impossible gravar res enmig d'aquell brogit, i que al capdavant mai no se m'hauria acudit de gravar res sense el seu permís.

-Tothom pot tenir un moment de debilitat -em diu.

Mentre esmorzem, em parla del llibre que està escrivint ara, *Els somnis*. Sentir-lo a parlar dels somnis m'ajuda a entendre que un home tan profundament asocial pugui ser feliç.

-El somni és potser l'únic bé absolut que ens queda als humans.

-“És quan dormo que hi veig clar”, que deia J.V. Foix.

-Sí, però més que com a recurs per a l'autoconeixement, el somni m'interessa perquè és l'únic que pot donar a l'home un sentiment honorable i probe de si mateix. El somni és l'estat creador per excel·lència. Quan somiem, encara que no en siguem conscients, sabem que somiem. El somni és també un reflex del que vivim durant el dia, és clar. Si la teva cosina t'ha dit que cosa empipadora, és possible que torni a sortir en el somni disfressada

d'una altra cosa. Però hem de superar aquesta noció limitadora i paorosa de l'inconscient com un pou de traumes, un pou de forces incontrolades, i obrir-nos a la llibertat del somni.

-Creu que la gent somia de manera diferent segons les seves facultats o que el somni és una cosa democràtica, gairebé tan igualadora com la mort?

-Crec que el somni i la capacitat de somiar és igual per a tothom, siguis de la raça o cultura que siguis. Hi ha gent que viu d'esquena als somnis, però no perquè no tinguin la capacitat de somiar.

Acabada la conversa li prometo que no es publicaran les converses de l'Estudiantil, però que estaria bé que ell mateix em fes arribar transcrita una conversa sobre els somnis com la que acabem de tenir. Uns dies més tard m'envia per fax la següent entrevista somiada:

Blai,

He llegit un cop i un altre el que vaig dir a l'Estudiantil. Cada vegada ho trobo més lleig, sense palliatius. La lletjuria és moral, sobretot. Jo no sóc això. Si et plau, elimina-ho tot: llença-ho a un contenidor.

T'adjunto aquest *draft* d'una possible entrevista entre tu i jo. Tu podries fer més preguntes, dintre i fora del *draft*.

«Per mi, la intel·ligència no té el significat corrent d'una persona intel·ligent”, “un gos intel·ligent”»

-Quan parlem dels somnis, què voleu dir exactament?

-Bàsicament fruïció.

-Fruïció de què?

-Fruïció de la impesantor, de la bellesa i, alhora, de l'acció, cosa que a la vida rutinària és impossible de gaudir, amb l'excepció dels instants, sempre fortuïts. Si són calculats o, més greu, viscuts amb l'altre -en un sentit molt vast o bé absolut-, són imaginacions volenteroses, sense suc ni bruc. El cristianisme, per exemple, és una mostra exemplar d'això, des de sant Pau fins a John Ford (vid. Pellícules).

-Aleshores, no en queda un pam de net...

-Sí, hi ha pams netíssims: són els somnis. No tots, evidentment, però tenim l'assegurança que es produiran, més atapeïts, com més intel·ligent sigui la nostra vida mental i física de dia, d'una manera sostinguda.

-Què enteneu per 'intel·ligent'?

-Per mi, la intel·ligència no té el significat corrent d'una persona intel·ligent”, “un gos intel·ligent”. Amb aquest significat no hem avançat gens. Per mi és un fet objectiu, natural o històric -no faig la diferència- que es produeix a causa de raons tan complexes que avui no estem en condicions de destriar-les ni definir-les. Amèrica, els catalans d'avui -més concretament els que habiten a l'Eixample- i jo mateix, som actes o fets intel·ligents de la mena que vull dir.

-Què fan aquests catalans?

-Podria dir una niciesia: formen un conjunt que malgrat les extremes condicions adverses, morals i intel·lectuals en què es troben, en què han de viure, continuen existint com sempre, sense dir-s'ho l'un a l'altre, sense que ningú ni res no els animi a fer-ho, cosa que sí que han de fer els islàmics, posem per cas.

-Ara que citeu els islàmics, què en penseu de les Twin Towers?

-Que és el segon fet històric més important després d'Auschwitz.

-Bé... Però, tornant als somnis: creieu que tothom podria tenir aquestes experiències, o és afer d'uns privilegiats?